

**“FIH KOLLOX
JITKELLEM DWAR
IL-#NIENA.
M’HEMM XEJN FIH LI
M’G#HANDUX #NIENA”**

Fr Marcello Ghirlando

“Kifraha l-Mulej thassarha” (Lq 7:13)

Fl-ahhar artiklu għalaqna billi qrajna flimkien min-numru 8 tal-*Misericordiae Vultus*: “Quddiem il-kotra ta’ nies li kienet timxi warajh, meta ra li kienu għajjenin u mitluqin, mitlufin u bla hadd min imexxihom, Ġesù haṣṣu jitqanqal minn qiegħ qalbu għalihom (ara Mt 9:36). B’din l-imħabba kollha ħniena hu fejjaq il-morda li kienu jressqulu quddiemu (ara Mt 14:14), u bi ftiit hobz u hutiet tema’ ġmiegħi kbar (ara Mt 15:37). Dak li lil Ġesù kien imexxih fiċ-ċirkustanzi kollha ma kienx hlief il-ħniena, li biha kien jaqra fil-qlub ta’ min kien ikollu quddiemu u jwieġeb għal aktar bżonn veru tagħhom. Meta ltaqa’ mal-armla ta’ Najn li kienet qed twassal lill-iben il-waħdieni tagħha lejn il-qabar, tqanqal bil-kbir għal dak l-uġiġħ immens tal-omm li kienet qed tibki, u taha lura lil binha billi qajmu mill-mewt (Lq 7:15). Wara li heles lill-imxajtan ta’ Ġerasa, jafdalu din il-missjoni:

‘Mur ingabar id-dar ma’ niesek, u għidilhom kulma għamel miegħek il-Mulej, u kif henn għalik’ (Mk 5:19).’

Imdawlin minn din is-silta li fiha l-Papa Franġisku jitkellem fuq Ġesù bħala l-wiċċ tal-ħniena tal-Missier, nixtieq li nagħtu titwila lejn ir-rakkont uniku ta’ San Luqa li jseħħ fid-dahla tal-belt ta’ Najn.

“Wara dan imbagħad mar f’belt jisimha Najn, u marru miegħu d-dixxipli tiegħu u kotra kbira ta’ nies. Kif wasal qrib il-bieb tal-belt, kienu qegħdin igorru wieħed mejjet li ommu, mara armla, ma kellhiex hliefu; u magħha kien hemm għadd ġmielu ta’ nies mill-belt. Kif raha l-Mulej tħassarha. ‘Tibkix’, qalilha. Resaq, u mess it-tebut. Dawk li kienu qegħdin jerrfġuh waqfu. U hu qal: ‘Żagħżuġh, qiegħed ngħidlek, qum!’ U l-mejjet qam bilqiegħda u beda jitkellem. U Ġesù tah lil ommu. In-nies kollha tkexkxu bil-biża’, u bdew jagħtu glorja lil Alla u

jghidu: ‘Profeta kbira qam fostna,’ u, ‘Alla żar il-poplu tiegħu.’ U dan il-kliem li qalu xtered mal-Lhudija u dawk l-inhawi kollha” (Lq 7:11-17).

Meta wiehed jaqra dan il-Vanġelu jifhem mill-ewwel li l-qalba tiegħu hija dik il-kelma qawwija li jikteb San Luqa, “Kif raha l-Mulej thassarha”. Hija hasra li tesprimi b’mod qawwi u profond il-ħniena ta’ Ġesù. Hija dik il-ħniena tal-Mulej li fiha l-Evangelisti lemħu wiehed mill-isbaħ attributi messjaniċi tal-Kristu. Attribut msemmi kemm-il darba (Mt 9:36; 14:14; Mk 5:19) li juri kif dawn il-kittieba u xandara għarfu fil-Mulej il-wiċċ kollu ħniena tal-Missier tas-sema.

Imma ha nixtarru ffit il-kliem ta’ din is-silta qasira li fit-traduzzjoni Maltija nkitbet b’sentenzi qosra li qishom bħal donnhom it-tokki tal-qanpiena l-kbira tal-knejjes tagħna li jħabbbru grajja solenni!

“Wara dan imbagħad mar f’belt jisimha Najn, u marru miegħu d-dixxipli tiegħu u kotra kbira ta’ nies”. Ġesù qiegħed jimxi u miegħu hemm msiehba mhux biss id-dixxipli tiegħu imma wkoll kotra kbira ta’ nies. San Luqa ma jitkellimx mill-post fejn kienu sejrjn. Jurina din il-mixja li bħal donnha fil-kuntest issir purċissjoni ta’ ħajja, purċissjoni mal-ġhajj tal-ħajja, il-Kristu, li jasal fejn l-aktar ikun hemm bżonn il-ħtieġa

tiegħu. Il-ħniena tal-Missier tftitx is-sitwazzjonijiet fejn il-bniedem jesperjenza l-miżerja tiegħu. Dan issehħ hawnhekk fil-bieb tal-belt ta’ Najn, belt ċkejka daqs għaxar kilometri bogħod minn Nazaret, mnejn kienet hierġa purċissjoni oħra: purċissjoni ta’ mewt.

“Kif wasal qrib il-bieb tal-belt, kienu qegħdin iġorru wiehed mejjet li ommu, mara armla, ma kellhiex ħliefu; u magħha kien hemm għadd ġmielu ta’ nies mill-belt”. Ġesù jidhol fir-realtà tal-bnedmin: realtà ta’ dgħufija u mewt żgura għal kulhadd. Realtà ta’ miżerja li tipprova tifhem il-għaliex il-mewt, u speċjalment dik taż-żgħar. Il-purċissjoni funebri kienet purċissjoni

ta' diqa: armla, simbolu ta' dak kollu li huwa dgħajef fl-Iskrittura, li tibki l-uniku iben tagħha. Magħha għadd ġmielu ta' nies, li dejjem johorġu fil-funerali taż-żgħar, u l-bekkeġja li jesprimu d-diqa u l-mizerja esistenza tal-bniedem. Diqa ta' armla li issa żgur sfat wahedha, imnezza' minn kull tip ta' għajnuna materjali u emozzjonali. Diqa ta' poplu li fil-mewt taż-żagħżuġ tiftaħ it-tifkira/ferita li kulhadd, f'xi hin jew iehor, irid imut. Purciżsioni ta' mewt li mingħajr ma tintebaħ tidhol fi xmara ta' hajja mmexxija minn dak li kellu jkun l-ewwel li jqum minn bejn l-imwiet (ara: Kol 1:18).

“Kif raha l-Mulej tħassarha. ‘Tibkix, qalilha’. San Luqa jsejjaħ lil Ġesù “Mulej”. B'hekk jurina li fehem sewwa li dan kien mument solenni għal Ġesù li seta' jagħmel dak li kien se jagħmel għax tassew kien il-Mulej. Mulej li huwa bniedem bħalna f'kollox: għandu ringlejn, għajnejn, qalb, idejn u fomm... seta' jimxi, jersaq qrib kull bniedem, jara, jithassar, imiss u jitkellem... huwa l-espressjoni tal-ħniena infinita ta' Alla li għandu ringlejn biex jiltaqa' mal-bniedem, għajnejn biex jara, qalb biex iħobbu, idejn biex imissu, kelma biex jgħaddilu il-ħajja tiegħu, Imma mhux biss: “jithassar”...jitqanqal bil-

kompassjoni, jiġifieri jidhol fil-passjoni tat-tbatija u l-mizerja ta' kull bniedem, anke ta' din il-povra armla, biex jagħmilha tiegħu u jittrasformaha f'ħajja ġdida. Huwa Alla li jħares lejn il-bniedem li johloq, jifdi u jhobb lil bniedem.

“Kif raha l-Mulej tħassarha”. Kemm hu siewi hawn jekk niftakru kemm dan il-kliem huwa eku tal-parabbola tas-Samaritan it-tajeb (Lq 10:33ff) u tal-Missier li jstenna b'herqa lill-iben il-ħali (Lq 15:20). Ġesù jsir tabilhaqq hawnhekk xbiha ta' Alla l-ħanin li jidhol b'mod sħiħ fl-istorja ta' din l-armla, fl-istorja ta' kull bniedem, fil-mizerja umana biex bis-saħħa tal-kompassjoni tiegħu juri misericordja li tagħti l-ħajja! Hemm allura tama ta' hajja u proprju għalhekk li Ġesù jgħid lill-armla: “Tibkix!” Għaraf li dak li kellu jagħmel kellu jkun espressjoni tal-att tal-fidwa tiegħu fuq is-salib, li bis-saħħa tiegħu kellu jkisser il-mažżra tal-mewt biex joffri hajja ġdida lil dawk kollha li kellhom jemmu fiha. Għaraf li kien il-Messija, dak li kellu jixxotta kull demgħa minn għajnejna.

“Resaq, u mess it-tebut. Dawk li kienu qegħdin jerfġuh waqfu. U hu qal: ‘Zagħżuġ, qiegħed ngħidlek, qum!’ Il-Mulej li kien raha u tħassarha, issa jieħu azzjoni: jersaq u jmiss it-tebut, l-injam tat-

tebut, mingħajr ma ta każ tal-liġijiet tas-safa ritwali. Qisu bħal donnu sar parti minn dik il-mewt doloruża biex jitrasformaha f'ħajja. Fil-fatt, dik kellha tkun sinjal profetiku tal-missjoni tiegħu: meta ġismu kellu jitwaxxhad mal-ġhuda, mal-injam tas-salib, kellu jieħu fuq l-mewt ta' kull bniedem biex bil-qawwa tal-qawmien tiegħu jittrasformaha fil-ħajja. Hajja vera.

ħajja vera li tingħata bil-qawwa tremenda tal-kelma ta' Ġesù li kapaċi tittrasmetti u tohloq il-ħajja. ‘Zagħżuġ, qiegħed ngħidlek, qum!’ Dak li umanament huwa ġennata, tkellem u tordna mejjet, isir għajn ta' hajja, frott il-ħniena kreatriċi tal-Mulej. Bħalma l-kelma ta' Alla fil-bidu kienet l-għajn ta' kull hajja, hekk issa l-Kelma tal-Mulej Ġesù tqajjem għall-ħajja lill-mejjet. Din hija l-opra tal-fidwa, frott il-qalb ħanina ta' Alla tagħna.

“U l-mejjet qam bil-qiegħda u beda jitkellem. U Ġesù tah lil ommu”. Iz-żagħżuġ iqum bil-qiegħda. Bil-qawwa tal-kelma tal-Mulej, frott ħnientu, iqum rebbieħ fuq il-mewt, Bil-qawwa tal-ħniena tal-Mulej li żaret lil dawk li kienu fid-dlamijiet tal-mewt (ara: Lq 1:79) il-bniedem issa għandu tama żgura ta' hajja. B'hekk iż-żagħżuġ issa seta' jitkellem ukoll, seta' jinqeda bil-kelma biex jerġa' jikkomunika u jhobb mill-ġdid: ma' ommu, ma' hbiebu, imma fuq kollox ma' Alla.

Il-hniena tal-Mulej fejquet il-
hajja marida u mejta u l-iben
mejjet jinghata lura haj lil
ommu.

“In-nies kollha tkexkxu bil-
biza, u bdew jaghtu glorja lil
Alla u jghidu: ‘Profeta kbira
qam fostna,’ u, ‘Alla zar il-
poplu tieghu.’ U dan il-kliem
li qalu xtered mal-Lhudija
u dawk l-inhawi kollha.”
Quddiem il-hniena li taghti
l-hajja tal-Mulej Gesu,
ir-reazzjoni hija doppja:
wahda ta’ biza’ riverenzjali
u ohra terremot ta’ tiffhir
u qima lil Alla ghal din
il-manifestazzjoni qawwija
tal-hniena infinita tieghu.
Hija l-hniena tieghu li dehret
f’Gesu li permezz taghha
“l-ghomja qeghdin jergghu
jaraw, iz-zopop jimxu,
il-lebbruzi jfiqu, it-torox
jisinghu, il-mejtin iqumu, u
kif il-bxara t-tajba qieghda
tixxandar lill-fqar” (Lq 7:22).
Quddiem dan il-ghaqeb
tal-hniena ta’ Alla, dawk li

raw u semghu saru habbara
tal-bxara t-tajba!

Tassew li Luqa jirnexxilu
f’din is-silta qasira jurina li
Gesù huwa tassew il-Mulej:
huwa l-Mulej tal-hniena,
awtur tal-hajja, rebbieh fuq
il-mewt. Hija silta li bhal
donnha hija preludju ghal
hniena infinita tal-Missier
li kellha tidher bqawwa fuq
il-Kalvarju: meta l-iben il-
wahdieni ta’ Alla, kellu jmut
barra l-htan tal-belt; dak li
jinghata lura lil ommu fuq
l-Gholja tal-Fidwa, kellu
jqum minn bejn l-imwiet
u jsir b’mod shih il-wicc
tal-hniena tal-Missier.
Kellu jkun dak li johrog
jiltaqa’ mal-mizerja taghna
biex jitwahhad maghha
kompletament; fl-ghotja
shiha tieghu kellu jifdi
lill-bniedem mill-mewt u
jaghtih il-veru hajja.

Dan ir-rakkont ghalhekk
ikompli jqanqal fina l-fidi

u l-fiducja fil-hniena tal-
Missier, b’mod partikulari
matul din is-Sena Gubilari.
Kull min jibki, kull min
igorr il-mizerja tal-hajja jista’
jgholli harstu u jilqa’ il-harsa
mimplija miserikordja tal-
Mulej. Dan biex jitlaqqam
fit-tama. Tama li hija certa.
Tama li tfakkarna li bil-
qawwa tal-hniena tieghu, il-
mewt taghna tinbidel f’hajja.

Sant’Ambrog ra f’din il-mara
ta’ Najn li tibki lil binha
xbiha tal-Knisja li tibki fuq
uliedha mejta fid-dnub.
Maghha tibki l-folla ta’ dawk
kollha li jemmu. Kristu, bil-
qawwa tal-hniena infinita
tieghu, jerga’ jrodd lura
l-midneb fi hdan ommu,
il-Knisja, li tifrah u tqim
ghalhekk lil Alla ma’ wliedha
kollha li jbahhru f’din ix-
xmara ta’ hniena u mhabba.
U t-tokki tal-qanpiena
l-kbira tal-knejjes taghna
tista’ tinfezz f’mota solenni
ta’ radd il-hajr!

